

Crònica
Filà
Marrakesch

Alferes 95

Vulga l'Altíssim concedir-me el seu perdó per les hores i els dies que vaig a tindre que furtar al temps beneït de l'oració i de les santes lectures, amb la finalitat d'escriure aquesta història imperfecta de la gent de la meua regió; la meua excusa és que cap dels minuts que vivim hauria existit sense els milenis que l'han precedit, i que cap dels batecs del nostre cor hauria sigut possible si no haquera hagut generacions successives d'avantpassats, amb els seus encontres, les seues promeses, les seues unions consagrades...

*Preàmbul de la Crònica muntanyesa,
obra d'Elies de Kfaryabda.*

Cavalcant a lloms de la il·lúsió hem viscut aquest any d'Alferes, formant un cos, unint esforços i programant cada detall per a que la trilogia que ens esperava fòra una explosió de fantasia, música i colors, dies de delectació. Tot açò amb la finalitat primera d'engrandir la Festa i honrar al nostre Sant Jordi, tractant de superar el llistó tant alt d'altres que ens van precedir.

Arribem al magnífic MES D'ABRIL, quart del calendari i primer als nostres cors, amb el que somniem tot l'any i que avui ja tenim ací demanant a crits que la festa isca al carrer - "*Nostra festa ja cridant-nos està...*" - però que d'acord amb el calendari de l'Associació de Sant Jordi haurem de tenir-la esperant al vestíbul i deixar que com aigua entre les mans se'ns escape la primera meitat.

16 d'Abril. MATI DE GLORIA: Perfecte nom, no podia ser altre. De mati comença el moviment en algunes cases de festers, els alcoians ens posem de fil de vint i caminet a la filà, endivinant el fi perfum del timonet que el nostre conserge Enrique ens té preparat i el primer herberet que costa d'acabar però que prepara el camí per als que vindran després.

A l'arribada a la filà recibim la trista notícia de la defunció del sogre de l'amic Manolo Borràs (notícia que si de per sí és trista en aquest cas concret ho és més ja que tots sabem amb la il·lúsió i amor que Manolo espera aquestes dates, incondicional i firme devot de Sant Jordi i aquest any Negre en l'Esquadra de l'Alferes).

Però repregam el timonet i l'herberet i tornem a l'ambient festiu que es viu al voltant del glorièr, aquest any un Marrakesch d'Honor, Miquel Sancho Jordà, Alferes que fou de l'any 68, al qual coincidint amb el Mig Any li rendirem homenatge en l'Hotel Reconquista, un merescut homenatge!

Després d'un esmorzar digne dels millors elogis i a l'hora prevista eixim amb els glorièrs cap a l'Ajuntament, sent el glorièr de l'Hospital José Pérez Jordà, el qual ha manifestat al Primer Trò la seua incondicionalitat per representar aquest acte en pròxims anys. A l'arribar a la remodelada Plaça d'Espanya, obra de l'arquitecte Santiago Calatrava, de la qual nosaltres vam donar a conèixer els seus plànols en les participacions de Loteria de

Nadal de l'any 93, el Darrer trò - Toni Garcia - sempre pendent de qualsevol detall fa una foto dels dos glorièrs juntament amb l'Alferes Toni Candela, castell al fons.

La Glòria arranca amb puntualitat i amb una forta ovació per part del públic, que ompli la Plaça, discorre per eixos xicotets carrers de l'Alcoi antic i ens permet als que seguim el recorregut trobar-nos amb personatges i situacions plenes del més pur festerisme. Visitant racons que durant l'any no sabem apreciar, com per exemple l'hospitalitat que se'n brinda a tots sense distinció en la penya "El Bon Humor", ermita, ja que pel seu tamany no arriba a temple, de la Festa més sana i sense prejudicis.

En el descans que es fa en Sant Nicolauet la Filà Verds obsequia als glorièrs i als seus acompanyants amb un aperitiu; on acudeix un personatge - Toni Alós - que estima la Festa i de forma anònima i gratuïta s'encarrega de que els glorièrs vagen ben maquillats, observant que Miquel Sancho no té el maquillatge per repassar si no que ningú l'ha maquillat, per la qual cosa procedeix a fer-ho ell.

A l'arrancà, Miquel amb eixe donaire alcoià que el caracteritza, canvia l'arma amb el Cordonero, però pareix que no el deixen portar a terme la seua idea. Finalitzada la Glòria, acompanyament a la Filà dels glorièrs i vermut, envolt tot això en el millor humor fester.

17 d'Abril. GLORIA INFANTIL: A les 8,30 hores Vicent Poveda Beltrán - fill de Vicent Poveda "Maquineta", fester volgut i popular en la filà -, el nostre glorièret, es troba en Santa Maria per assistir a l'eucaristia. A l'eixida és esperat pels festers i la seua banda Unió Musical de Muro per a l'acompanyament a la filà on esmorzem. El jove fester disfruta una estona amb els seus amics y eixim cap al Partidor, utilitzant un cordó trenat amb els colors de la faixa i que el flanqueja formant una U, permetint que un dia com aquest el glorièret siga amo i senyor de la calçada i el públic puga vore'l bé. La Glòria discorre amb normalitat i com diu el poeta:

*Desfile sense vergonya
alçant els ulls als balcons,
mentre s'eneden confetis,
serpentina i cançons.
Sóc fill i net d'alcoians
senzills i rics d'eufòria.
Vull imitar a mon pare
en aquest Dia de Glòria.*

Acabada la mateixa des del Parterre acompanyament del glorièret fins la filà i a reposar forces.

Aquest any a l'ostentar càrreg ens correspon el gran honor de poder portar la imatge del Xicotet en la Processó del Trasllat que s'inicia a les 19 h., sent portada per Jose A. Sempere (el nostre Cop), Julio R. Jordà (Rigo), Manolo Borràs - a pesar d'haber assistit feia escasses hores al sepeli del seu sogre i que amb aquest acte reafirma el seu fervor al Patró - i Alfredo Llorens (el que açò escriu). Acte emotiu i que t'aproxima tant a Sant Jordi que et fa veure el pes que té en les nostres vides.

Per la nit l'Esquadra de Negres estrena carrer i disfruta amb plaer l'entraeta per l'Avda. del País Valencià. Bona Esquadra, elegants i pinturers com a bons Marrakesch.

19 d'Abril. L'UNICA ENTRAETA per aquest any, ens congrega previament en la filà per a sopar i després amb una assistència massiva d'individus, tots plètòrics d'il·lusió i acompanyats per la Unió Musical de Muro interpretant "Marrakesch", la nostra marxa, una acertada composició del desaparegut Mestre Ferrero, disfrutem un carrer Sant Nicolau ple de públic que després comentava que es va vore baixar una Filà perfecta plena d'alegria i contenta amb el que estaven fent, cosa que dona una molt bona imatge del nostre fer fester i que hem de conservar.

20 d'Abril. ENTRAETA DE NEGRES: L'Esquadra repeteix entraeta i aquesta vegada pel nostre escenari natural Sant Nicolau. Va triomfar i disfrutar. El cap batedor Juan Picó Cortés va demostrar les seues dots a llocs d'un preciós cavall i ens donaren mostra del que vindria el 22.

21 d'Abril. AMB VEU I ALE QUE ES VIDA... Himne interpretat pel millor cor de veus del món, en una Plaça d'Espanya que no cap una agulla. Al finalitzar en la filà ens espera el plat d'una suculenta olla preparada pel nostre excel·lent xef Timoteo. Amb emoció continguda en tots els rostres per vore'ns ja clavats de ple en la trilogia festera, on podem mostrar a tot el públic el treball de tot un any. Després entraeta des del Parterre, perfecta i disciplinada. Mamprenem el camí cap a les nostres cases per a tractar de dormir un poc en la nit més curta però al mateix temps més llarga.

22 d'Abril. ET VULL, FESTA. ... Per fi el despertador que ens dona la llum verda per saltar del llit i retrobar-nos amb el nostre disseny Marrakesch, entre peça i peça que et vas posant un sospir, resultat d'eixa espera d'un any i d'eixa emoció que t'invadeix com si fos la primera vegada. Es en aquests moments quan tots els anys repeteix per a mi, com un himne sacrosant i en aquesta ocasió també per a vosaltres un preciós poema d'Adrià Espí:

*Et vull, Festa, neta i oberta.
Et vull com ets. Tota sencera.
Com fa segles et feien els meus pares:
íntima i xicona, gran i extraordinària.
Et vull nova, revolucionària,
protagonista i sense fronteres.
Com et fan les generacions noves,
creient, com jo, en la mateixa essència.
Et vull, Festa en el despertar del dia
i al mig-jorn i al caure la vesprada.
En l'Entrà i en la Diana,
en la Processó i en la Retreta.
En la guerra de pólvora balsàmica.
Et vull, Festa com llaç que uncix als alcoians,
com corda que a tots ens aprèta,
en la lluita i el treball,
com ruixim benefactor i rosella que ens aviva.
Et vull en l'alegria i la pesadesa.*

*Et vull en el dol i en l'esperança,
 Et vull, Festa, neta i oberta,
 Tota meua, en la suor i la llàgrima,
 Et vull en Sant Jordi,
 genet abat en la blavor de cada ànima,
 Et vull, Festa, en la nostalgia d'un dia que mor
 i en la alegria d'un dia que esclata,
 Com carcassa de llum que tot ho ompli,
 i en el cel que rebenta
 i en la rosada que purifica,
 Et vull mentre tinga una dècima de vida,
 i et vull, Festa, com hàbit de mortalla.*

A les 5,15 hores missa en la Parroquia de Santa Maria, acte emotiu que ens recorda el perquè de la Nostra Festa i que tal com feren els nostres avant-passats li preguem a Sant Jordi protecció i renovem davant d'ell els nostres vots. A l'eixida de la missa ens trobem una plaça plena de gent i que espera impacient l'arrancà de la Diana, que es produeix de manera puntual després del rés de l'Ave Maria per part del vicari D. Jesús i dels fester que l'envoltem. Com curiositat diré que aquest any, degut a la remodelació de la plaça, el nou emplaçament del castell no ens deixava vore el rellotge del Campanari.

Puntuals com sempre anem acudint els dianers al punt d'encontre per a preparar l'arrancà de Diana. Com a cap de la formació el Primer Trò Alejandro Satorre i com a pas-doble "A mi Muro" de Francisco Esteve triat per ell com a homenatge a la part murera de sang que porta a les seues venes.

Tenim que lamentar el trist espectacle que produeixen alguns fester de la filà que en el moment de l'arrancà no són capaços de seguir les instruccions del Secretari Juan LLuch amb l'intenció de que s'adavanten fins el castell i amb tossuderia no permeten que el públic espectador disfrute de la preciosa imatge que ofereix la Diana Marrakesch formada.

Se'ns va facilitar el Col.legi de Sant Vicent, on en el pati es va montar una haima per servir el menjar a tot el boato i les aules s'habilitaren per vestir-se i maquillar-se.

L'Entrada dels Moros està discorrent d'acord amb les previsions de l'Associació de Sant Jordi i ja allà dalt de Sant Vicent va prenent cos la fantasia que fa temps va passar de la ment als pinzells del gran artista Luis Solbes Payá, serà, per tant, un homenatge pòstum i el poble d'Alcoi ho sap i espera vore el resultat d'eixa comunió Solbes-Marrakesch que sempre ha donat excel.lents resultats. Com un miracle de Sant Jordi allò que pareixia un montó de gent va prenent forma i enfila Sant Nicolauet, obrint la magna caravana van els clarins i timbals cridant l'atenció del públic, seguits pel nostre Guió i parella que l'escorta. Grup de vint-i-cinc percussionistes del Conservatori Oscar Esplà d'Alacant, dirigits pel professor del Conservatori de València Jesús Salvador "Chapi", interpretant uns ritmes africans que van creant ambient. Acompanyant el ritme i donant-li color de fons trenta-tres abanderades portant unes banderoles color taronja, que recorden la posta de sol de Marrakech, amb una estrella verda de cinc puntes al mig.

El fred que envoltava la vesprada va desapareixent davant del públic que s'alça al vore la sorprenent estampa del ballet format per dotze aranyes que representen una plaga que és expulsada del poblat per les tres parelles d'africans que porten unes reds simulant la pròpia tela d'aranya. Coreografia ideada i realitzada per Carmina Nadal - Favorita de

l'Alferes del 81 i filla del fester Toni Nadal -. La marxa que els acompanya és "El Jove Wahabita" del compositor Joan Enric Canet Todolí que en aquesta ocasió dirigeix a la Unió Musical Beniatjarense.

Els vuit Caballers Emirs lloixen un soberbi disseny, on predomina un ric ratllat que recorda el nostre capot. Damunt de cavalls i escortats pels seus escuders. Els segueixen l'Embaixador i l'Abanderat.

Tres camells van estirant de la carrossa sobre la que saluda l'Alferes Antonio Candela Llopis, elegant, somrient i feliç, amb un disseny amb pantaló i peto blaus tatxonats en dorat sobre el que va una falda de panyo cru en bordats dorats oberta al costat esquerre i metalls dorats que baixen des del muscle i a l'esquena una mitja capa simulant el ratllat del capot. Com a arma porta la llança pròpia de la Filà en metall en or adornada amb fleco de seda blau. Una imatge bellíssima que, la gent admirada, aplaudeix, digna de l'estirp del fundador de la ciutat de Marrakech, Youssef Ben Tachfin, guanyador de mil batalles que va fer de dita ciutat a només 40 anys de la seua fundació, la capital d'un imperi que anava de Catalunya fins l'Oceà i des de l'Alger fins les muntanyes d'or de Sudan. L'Alferes comparteix la carrossa amb el seu rodella Carlos Cortés Olmo que lloeix idèntic disseny. Els acompanya l'Associació Musical L'Avanç del Campello baix la batuta del gran mestre Joan Garcia Ivorra, que vist el nostre disseny, director musical de tot el boato i que interpreta "Wahabitas" i "Favorita" de Joan Enric Canet i "Fanfarria" de Ramon Ramos.

L'ambient que està creant-se en el carrer és soberbi, és Musica el que sona, l'interpretació és fabulosa. Observant encara la part posterior de la carrossa de l'Alferes adornada amb les armes de la Filà (escuts i llances on flamegen cintes roges, blaves i groges) ens sorpren la carrossa de la Favorita Ana M. Beltrán Olmo i la seua rodella Aranza Cortés Olmo amb un disseny bonic i sobri que ens recorda el que lloeix l'Alferes.

Donant-li escorta un grup de quaranta mores que porten panderes i estàndards amb cintes i sis abanderats que precedeixen un poblat africà format per quaranta nadius ataviats uns de roig i altres de blau i set músics amb ritmes tribals, un bruixot que evoluciona i fa conjurs, tancant el grup el Rei de la tribu damunt d'una carrossa que simula la seua cabanya.

El cap batedor Juan Picó ens anuncia i ens dona mostra de l'Esquadra de Negres, preciosa, al més pur estil. Tota una sinfonia formada per diferents peces del disseny propi de la Filà. Abunda el dorat de les nostres medalletes, el tricolor de la faixa, el roig i el turbant formen un conjunt insuperable. Els acompanya la Unió Musical d'Ibi dirigida per Benedicto Ripoll que interpreta "Un moro Mudejar" de Rafael Mullor i "Marrakesch" de Jose M Ferrero, toc perfecte i tanca d'or de la magnífica esquadra.

Recordant l'origen de la ciutat de Marrakech, un grup de xiquets va repartin dàtils, ja que segons la llegenda, era un inòspit lloc, punt d'encontre en l'itinerari de grans caravanes del sud. Un dia fou habitada durant molt temps per una tribu arribada de l'altra banda de l'Atlas amb grans provisions de dàtils, dels pinyols tirats a la terra va nàixer un immens palmeral.

L'Esquadra de blancs i el seu cap batedor Miguel Angel Sancho fa les delícies del públic que reconeix el seu domini del cavall. Els acompanya la Unió Musical de Muro dirigida per Jose Vte Moltó i La Xafigà que interpreten "Xavier El Coixo" de Jose Rafael Pascual i "Bon Capità" en homenatge pòstum a D. Roque Monllor, Marrakesch d'Honor, mort recentment a qui li fou dedicada per Jose M. Ferrero. Tanca el magne festeig la carrossa del cop plena de festerets.

Una excel·lent Entrada que es recordarà durant molt de temps per tractar-se d'un boato compactat, ple de color i música (resultat d'armonitzar els pinzells de Luis Solbes, el pentagrama ple de notes de Joan Enric Canet i la batuta de Joan Garcia Ivorra).

La Filà Tomasines ens va acollir als seus locals del carrer Sant Jordi a l'acabar l'Entrada i allí pugueren prendre uns refrescs, descansar i reorganitzar-nos per anar cap a l'Hotel Reconquista on se'ns va servir un sopar i vam poder intercanviar opinions sobre l'èxit alcançat.

23 d'Abril. WALI, WALI YO TE SALUDO: Dia dedicat al culte del nostre Patró, amaneix amb una forta tempesta amb llamps i aigua, que en alguns punts d'Alcoi fou neu o pedra que va impedir celebrar la Segona Diana i l'acompanyament de la Favorita. A les 10,30 h., una vegada deixà de ploure, a la sortida de l'Alferes de l'Hotel el sol li va clucar l'ull, vam partir cap a l'Església de Sant Jordi per participar en la Processó de la Reliquia, acte preciós, presentació del Sant Jordiet, i que és aprofitat pel públic per poder disfrutar de més prop dels bonics dissenys dels càrrecs, ara sense tota la parafernàlia que els envolta en l'Entrada.

Una vegada arriba la processó i la Reliquia al Temple de Santa Maria s'inicia la Missa Major, contrapunt religiós al paganisme i exaltació de la jornada anterior, cara i creu d'una mateixa moneda Sant Jordi, amb una música en moments esplèndida i apoteòsica, pensada i escrita per a aquest acte pel Mestre Armando Blanquer. Al terme de la missa el Vicari de l'Associació, beneix l'imatge de Sant Jordi que l'Alferes ha obsequiat aquest any i que per sorteig li ha correspost a Mario Valdés (Primer Trò d'Honor i Caballer Emir de l'Alferes).

Acabat l'acte tot el seguici se n'anem al Circul Industrial per compartir el Dinar de Germanor, ben servit i organitzat. En els postres l'Alferes i la Filà repartiren uns obsequis per a tots els presents. Aprofitant-se l'acte per retre homenatge als artistes i artesans que han fet realitat un somni i se'ls va obsequiar amb una figura de ceràmica que representa un Marrakesch. Toni Candela, l'Alferes, fa ús de la paraula i té un record molt especial per al seu desaparegut pare que no ha pogut acompanyar-lo en estos dies. L'acte finalitza amb unes paraules del Primer Trò que agraeix a tots la participació i col.laboració i fa entrega a l'Alferes d'una placa commemorativa del càrrec.

De camí cap a la Placeta del Carbó l'Alferes visita la Filà Muntanyesos per felicitar uns familiars pel bateig del seu fill. Continuem el trajecte i una vegada es trobem al punt d'encontre anem preparant-nos per pendre part en la Processó General, acte del qual ens podem congratular, tant per la gran participació com per la uniformitat, ni més ni menys allò que Sant Jordi es mereix. Després d'aquesta prova de devoció i fe acompanyem a l'Alferes als locals de la Filà on vam poder disfrutar d'un sopar entre amics, amb un grup musical amenitzant el ball, mentre els cossos aguanten. Poc a poc la gent anà retirant-se, entre ells l'Alferes, en busca del merescut descans, i el Cronista oficial de la Filà Vicent Juan que partia cap als Estats Units acomiadant-se de mi amb la frase: "Que Sant Jordi t'il.lumine per a la Crònica".

24 d'Abril. "DILE AL QUE TE ENVIA QUE AQUI AL-AZRAQ AGUARDA..": A les 10 h. del matí arpleguem a l'Alferes en l'Hotel i l'acompanyem a la Plaça de Mosen Josep per a l'acte de l'Encaro que va oferir una estampa que ens transporta al desert, on en una haima espera l'Alferes Antoni Candela i davant, formant un passadís, els Cavallers Emirs que anaven rebent als hostes d'honor, l'Alferes Contrabandiste i els seus Cavallers, convidant-los a passar a l'interior per a assaborir les infusions d'herbes i les pastes a base de dàtils, figues i mel, què eren servides per cambrers berebers. Antoni Candela va obsequiar a l'Alferes cristià amb una rèplica de la seua llança. Després la batalla d'arcabuseria i presa del castell.

Una vegada amos del castell ens dirigim als locals de la filà per celebrar l'exit amb un dinar, acabat aquest participem en l'Embaixada de la vesprada i les hosts cristianes una vegada més alcancen la victòria després d'una dura batalla.

A les 20 h des de la Parròquia de Santa Maria amb pluja fina, acompanyament de la imatge de Sant Jordi "El Xicotet" a la seua esglèsia, pensant durant el trajecte que fa apenes una setmana portàvem la imatge plens d'il·lusió i avui carregats d'anyorança mentre la tornem. En l'esglèsia de Sant Jordi es celebra un acte íntim i d'una forta càrrega emocional. Per part del President de l'Associació D. Octavio Rico, es llegeixen unes paraules en acció de gràcies, prenent després el torn el Vicari que comentà que Sant Jordi ha tingut que fer cas als que demanaven aigua per paliar la sequera i als que demanaven festa, advertint la ironia de les seues paraules dibuixant un somriure en les sèries cares. Acabant l'acte entonant l'himne a Sant Jordi.

A les 21,30 h i amb una plaça plena de públic, a pesar del mal temps, es porta a terme un any més l'acte més breu de les nostres festes i amb tot i això el més esperat i viscut per tots els alcoians; l'Aparició, entre núvols de colors i a llocs d'un cavall, del nostre personatge central, el Sant Jordiet, que posa punt i final a aquest any d'Alferes.

Deixem constància, per curiositat, de les manifestacions que publicava el periòdic *Información*, fetes per Ataulfo Valero, President de la Associació musical *L'Avanç del Campello*, el qual referint-se a la seua participació al nostre boato va dir: "Merece la pena este tipo de servicios porque ellos saben montar el gran y único espectáculo de la Festa con exquisita organización y mucha seriedad". Són moltes les felicitacions que s'han rebut pel nostre bon fer en aquest any d'Alferes i aço ens té que fer pensar que la Filà és com un puzzle i nosaltres les peces que el componen, pel que cada un és imprescindible. Reflexionem aleshores si cadascú va saber donar el millor que té, en aquest cas ens corresponen totes les felicitacions, si no va ser del tot així tenim una oportunitat d'or, tot un any per davant per variar conductes i fer possible que en l'any de Capità el puzzle lloisca tot complet.

Podem dir que després d'aquest any els únics capaços de superar-ho som nosaltres i devem portar amb orgull allà on anem la nostra condició de MARRAKESCH.

Vull per últim dedicar aquesta crònica, la primera que escric per absència del Cronista oficial, a l'Alferes Antoni Candela Llopis i als festers anònims que com ell un dia van ser compromesos per la seua Filà per a accomplir un càrrec, a costa d'un sacrifici d'ell i de la seua família que sempre, lamentablement, queda en un segon plànol, escrivint així la *Història de Nostra Festa*, plena com està de festers íntegres que acudiren a la crida.

MARRAKESCH, VISCA SANT JORDI, VISCA EL CAPITÀ!!

Maig de 1.995

Alfredo Llorens Largo